

עמ"ת 28695/06/22 - חסן חסן נגד מדינת-ישראל, לשכת התעבורה עכו

בית המשפט המחוזי בחיפה

16 ביוני 2022

עמ"ת 28695-06-22 חסן(עציר) נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני: 272811/2022

בפני כבוד השופטת עפרה ורבנר

העורר: חסן חסן

ע"י ב"כ עו"ד שאדי חסן

- נגד -

מדינת-ישראל, לשכת התעבורה עכו

המשיבה:

החלטה

1. לפניי ערר על החלטת בית-משפט השלום לתעבורה בעכו (כב' השופטת יונת הברפלד-אברהם) ב-מ"ת 2911-06-22 מ-13/6/22 על-פיה הורתה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים כנגדו בתיק העיקרי.

2. כנגד העורר הוגש כתב-אישום אשר בו מיוחסות לעורר עבירה של נהיגה ללא רשיון נהיגה (לעורר מעולם לא היה רשיון נהיגה) עבירה של אי-ציות לתמרור 303 במעגל התנועה, עבירה של נהיגה בקלות ראש, וכן עבירות של נהיגה בלא רשיון רכב בתוקף ובלא ביטוח.

בעובדות כתב-האישום צוין כי ב-8/6/22 בשעה 12:26 או בסמוך לכך נהג העורר ברכב פרטי בכביש 85, שעה שאינו מחזיק ברשיון נהיגה, שכן מעולם לא הוציא רשיון כזה, וכי באותה עת נהג העורר בקלות ראש וברשלנות, ולא ציית לתמרור 303 המוצב בכיוון נסיעתו ונכנס לצומת, ולא נתן זכות קדימה לרכב אחר שנסע משמאלו, תוך שהעורר האיץ את מהירות נסיעתו.

עוד צוין כי רשיון הרכב בו נהג העורר פקע ב-19/12/21, והוא אף נהג ללא תעודת ביטוח בתוקף.

3. בד בבד עם הגשת כתב-האישום הוגשה בקשה למעצר עד לתום ההליכים, תוך שצוינו הראיות להוכחת האשמה הכוללות דו"חות פעולה של השוטרים, סרטון מצלמות גוף של השוטרים, תעודת עובד ציבור ממשד התחבורה על העדר רשיון נהיגה, ועל-כך שרשיון הרכב פקע. כן צוין כי בחקירה במשטרה הודה העורר בביצוע העבירות המיוחסות לו.

4. המשיבה טענה כי גליון הרשעותיו התעבורתיות של העורר מצביע על-כך שלחובתו 8 הרשעות קודמות ובגין ההרשעה האחרונה עומד לחובת העורר מאסר מותנה לתקופה של 9 חודשים בגין עבירה זרה, וכן

פסילה מלקבל או להחזיק רשיון על תנאי לתקופה של 6 חודשים.

בנוסף לכך ציינה המשיבה כי לחובת העורר 32 הרשעות פליליות, לרבות אי-קיום צו בית-משפט, שימוש במסמך מזויף, קבלת דבר במרמה, עבירות כנגד שוטרים, סחיטה באיומים, ובריחה ממשמורת חוקית.

המשיבה הצביעה על מסוכנותו הרבה של העורר לציבור המשתמשים בדרך, שעה שהוא לא חדל מלאחוז בהגה, הגם שאין לו רשיון נהיגה, והמדובר במי שמבצע עבירות באופן סדרתי, וענישה צופה פני עתיד אינה מרתיעה אותו.

המשיבה הדגישה כי כאשר המדובר בנאשם, התנהגותו מצביעה על התנהלות חוזרת ונשנית, ושאינן אימת הדין עליו, לא ניתן ליתן בו אמון, ויש לעוצרו.

המשיבה הצביעה בבקשה למעצר עד תום ההליכים על פסקי-דין שונים של בית-המשפט העליון, המדגישים כי גם כאשר מדובר בענייני תעבורה שבהם הנטייה הינה לשחרר לחלופת מעצר, גם אז יש לבחון את המסוכנות של הנאשם הקונקרטי כמי שנוהג בעת שרשיונו נפסל, או כשאינן לו רשיון, שכן התנהגות כזו מהווה סכנה של ממש לציבור המשתמשים בדרך.

התנהלותו החוזרת והנשנית של העורר מביאה לכך שלא ניתן לתת בו אמון, וקביעת חלופה מבוססת על אמון שבית-משפט רוכש לנאשם.

המשיבה טענה כי לא ניתן לאיין את מסוכנות העורר באמצעות שחרורו לחלופת מעצר.

5. מתדפיס המידע הפלילי התעבורתי של העורר עולה כי הוא הורשע בבית-משפט השלום לתעבורה בעכו ב-19-02-6502 בנהיגה ללא רשיון נהיגה, ובאותו מועד הוטל עליו מאסר על תנאי ל-9 חודשים, ותקופת התנאי נקבעה ל-3 שנים, כמו-כן הורשע העורר בבית-משפט השלום לתעבורה בחיפה ב-07' בנהיגה ללא רשיון, הורשע בבית-משפט שלום לתעבורה בעכו ב-03' בנהיגה ללא רשיון, וכן הורשע באותו עניין ב-90', והרשעה נוספת קיימת מ-86'.

לעורר אף הרשעות פליליות בעבירות שאינן עבירות תעבורה, הכוללות אי-קיום צו בית-משפט, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו (במצורף לנהיגת רכב ללא רשיון), עבירות סמים, עבירה של קבלת דבר במרמה ושימוש במסמך מזויף, ועוד (המדובר ב-32 עבירות).

6. בבית-משפט קמא לא חלק ב"כ העורר על קיומן של ראיות לכאורה, וטען כי העורר הסיע את אשתו לקבלת טיפול רפואי אצל רופא שיניים.

כן טען כי המדובר במסוכנות נקודתית, וכי הרכב נתפס על-ידי המשטרה, וכי קיימים מקרים אחרים שבהם נאשמים עם הרשעות-קודמות רבות שוחררו לחלופת מעצר.

לטענת העורר, לא נשקפת ממנו מסוכנות, ועברו הפלילי בתיק מסוים לא יכול לשמש עילה למסוכנות בעניין הנוכחי, שהינו עבירת תעבורה, ובכל מקרה נטען כי יש לשחרר את העורר למעצר בית בפיקוח אשתו וילדיו, וכן אחיו.

המשיבה טענה כי לא ניתן לאיין את המסוכנות של העורר באמצעות חלופת מעצר בביתו, כאשר הוא מסכן את משתמשי הדרך, נוהג ללא רשיון נהיגה ומעולם לא עבר מבחן נהיגה ומבחן תיאוריה, והוא עושה כן גם כאשר מעל ראשו מרחף מאסר על תנאי.

הטענה של צורך להסיע את אשתו אינה סבירה, כך לטענת המשיבה, גם מאחר ולא הומצא אישור רפואי כל שהוא, וגם מאחר ונטען כי יש לו ילדים רבים, שלחלקם רכב, וגם מאחר ויכול היה להתקשר בטלפון למד"א, ככל שהיה מצב רפואי שהצדיק זאת.

בית-משפט קמא שמע את המפקחים שהוצעו על-ידי העורר, שהינם אחיו מר כמאל חסן, המתגורר בראמה, בעוד שהעורר מתגורר בסאג'ור, את אשת העורר הגב' חסן ודחה, ואת בנו של העורר מר ריאן חסן חסן.

המשיבה טענה כי המפקחים אינם מפקחים ראויים, וכי קיימת מסוכנות.

7. בית-משפט קמא ציין בהחלטתו כי אין מחלוקת בדבר קיום ראיות לכאורה, כי קיימת מסוכנות רבה מצד העורר, בשים לב לעברו ולעבירות המיוחסות לו בכתב-האישום הנוכחי, כך שקיימת עילת מעצר של מסוכנות.

עוד ציין בית-משפט קמא כי טענת העורר שאין ברשותו רכב אינה מקטינה את המסוכנות, שכן מעדויות המפקחים עלה כי בנו של העורר מתגורר עם אביו, וכי באותו בית מתגוררים עוד מס' מבוגרים שלהם רשיון נהיגה ושיש להם שלושה רכבים.

מאחר והעורר נהג ברכבים ללא רשיון, לא פעם ולא פעמיים, הרי מי לידינו יערוב כי העורר לא יטול רכב של מי מבני המשפחה וינהג בו ללא רשיון?

בית-משפט קמא היה מודע לכך כי ההלכה הינה שיש לבחון חלופה שהפגיעה במסגרתה בחירות העורר תהיה פחותה מאשר מעצר מאחורי סורג וברית, וזאת בכפוף לכך שאותה חלופה תשיג את המטרה שעומדת מאחורי המעצר, דהיינו יהא בה כדי לאיין את המסוכנות של העורר.

בית-משפט קמא הגיע למסקנה כי לא ניתן ליתן אמון בעורר לצורך שחרורו למעצר בית, וכי המפקחים שהוצעו אינם מסוגלים לפקח על העורר, כך שלא יעזוב את ביתו ולא ישוב לבצע את העבירות שביצע ולנהוג ללא רשיון.

בכל הקשור לאשת העורר, ציין בית-משפט קמא כי זו נסעה לאותו טיפול רפואי נטען (שלא הוגשה לגביו ראיה כל שהיא), ביודעה שהעורר אינו מורשה לנהוג, והיא, וכן הבן שהינו מפקח נוסף שהוצע, לא גילו בחקירתם שהם הורשעו בעבר בעבירות פליליות, ורק לאחר שעומתו אל מול הרשעות אלה, הודו כי התנהלו נגדם הליכים פליליים.

יתר על-כן, בנו של העורר אף הודה שיש לו עבר תעבורתי וכי הורשע בעבר בנהיגה ללא רשיון, כך שגם הוא, כמו העורר, נהגו ברכב ללא רשיון.

בנסיבות אלה, סבר בית-משפט קמא כי הן אשת העורר, והן בנו, אינם ראויים לשמש כמפקחים.

באשר לאחיו של העורר, ציין בית-משפט קמא כי האח לבדו אינו מספיק כמפקח, בעיקר כאשר הוא מתגורר בישוב אחר, ולא בבית העורר, ולא ניתן לסמוך עליו שיפקח על העורר באופן הדוק.

בית-משפט קמא הורה על מעצר העורר עד לתום ההליכים.

8. במסגרת עררו טען העורר כי בעבירות תעבורה, גם מהכבדות ביותר, לא מקובל לקבוע מעצר עד תום ההליכים וקביעה כזו נעשית במקרים חריגים ביותר, רק כאשר בית-המשפט מתרשם כי בשחרור לחלופת המעצר לא יהא כדי לאיין את המסוכנות.

נטען כי העורר הינו בן 66, וכי הרכב בו בוצעה העבירה תפוס בידי המשטרה כך שהמסוכנות לכאורה אינה קיימת.

כמו-כן נטען כי אין חשש לשיבוש הליכים מאחר ומרבית העדים ככולם הינם שוטרים.

לטענת העורר החלופה שהוצעה יש בה כדי לאיין את המסוכנות, והתייחסות בית-משפט קמא לעניין היכולת הכספית לשלם את הערבות, אינה במקומה.

העורר טען כי אחיו הינו מפקח ראוי וכי יש נכונות לחתום על ערבות וכן נכונות להפקדה כספית על-מנת לשחרר את העורר לחלופת מעצר.

העורר שב וטען כי נהיגתו ללא רשיון היתה מאחר ואשתו סבלה מבעיה רפואית, אלא שגם לערכאת הערעור לא הומצא מסמך כלשהו התומך בטענה זו, כשם שלא הומצא לבית-משפט קמא. יחד עם זאת העורר ציין כי אכן נסיעה לקבלת טיפול רפואי אינה מצדיקה נהיגה ברכב על ידי מי שאין לו רשיון.

העורר הפנה למקרים בהם נאשמים עם הרשעות קודמות וכאלה שהיה תלוי ועומד נגדם מאסר מותנה, שוחררו לחלופת מעצר.

9. המשיבה טענה כי החלטת בית-משפט קמא בדין יסודה וכי אין מקום להתערב בה, שכן כל שחרור לחלופה טעון מתן אמון במשוחרר ובית-משפט קמא לא ראה לנכון ליתן בעורר אמון ואף לא התרשם כי המפקחים שהוצעו מסוגלים לאיין את מסוכנות העורר בכל הקשור בשימוש ברכבים ובנהיגה ללא רשיון.

המשיבה הפנתה לרישום הפלילי של העורר ולכך שהוא נתפס לא אחת נוהג בלא רשיון נהיגה, ובפעם הרלבנטית לכתב האישום שבגיני העורר עצור, הוא נתפס ללא רשיון נהיגה וללא רשיון רכב בתוקף, ללא ביטוח ותוך ביצוע עבירת תנועה.

המשיבה הבהירה כי המסוכנות של העורר אינה קשורה ברכב ספציפי, שכן כל פעם הוא נתפס נוהג ברכב אחר, כך שתפיסת הרכב אין בה כדי למנוע ממנו לנהוג ברכבים אחרים, המצויים בחצר הבית, ואשר יש לו גישה

אליהם, כפי שאף ציין בית-משפט קמא.

המשיבה הדגישה כי מדובר בעורר רצידיביסט המבצע פעם אחר פעם עבירה של נהיגה ללא רשיון, גם כאשר עונש מאסר תלוי מעל ראשו.

המשיבה ציינה כי אם העורר יגיש לבית-משפט קמא בקשה לעיון חוזר ויציג מפקחים נוספים שימצאו ראויים, אזי מן הסתם ישקול בית-משפט קמא את אפשרות שחרורו לחלופת מעצר.

10. אכן בעבירות תעבורה הכלל הינו שחרור לחלופה, אולם כל מקרה נבחן לגופו, וככל שמסוכנות הנאשם גוברת, כך גובר הצורך בקיום חלופה שיש בה כדי לאיין את המסוכנות ולא ניתן לשחרר את הנאשם בכל מחיר, כשלא מוצגת חלופה כזו.

ב-בש"פ 2974/15 **מרדכי אשכנזי נ' מדינת-ישראל** (20/5/15), נפסק מפי כב' השופטת דפנה ברק ארז:

"אכן כפי שכבר צוין, בענייני תעבורה הכלל הוא שחרור לחלופת מעצר ולא מעצר עד תום ההליכים... אולם, יש לזכור, כי גם במקרים מסוג זה יש לבחון את מסוכנותו של הנאשם הקונקרטי, ואף אין לשכוח כי מי שנוהג בזמן שרשינו נפסל מהווה סכנה של ממש למשתמשים בכביש... סכנתה של נהיגה בכלי רכב על ידי נהג לא מיומן או נעדר שליטה עצמית אינה נוספת מן הסכנה הגלומה בכלי משחית של ממש, ולמרביית הצער נמצאות מדי יום תזכורות כואבות לעובדה פשוטה זו. הדברים מקבלים משנה תוקף בעניינו של המבקש, שנהג בתקופות פסילה פעם אחר פעם, תוך התעלמות מן החוק ומעונשים שכבר הוטלו עליו בעבר".

בעניין מרדכי אשכנזי היה מדובר בנהג שנהג ללא רשיון נהיגה תקף, ללא ביטוח, בעת פסילה ואף הואשם באי ציות לשוטר ולא היתה זו הפעם הראשונה בה נהג ללא רשיון, והמדובר היה באדם בעל עבר פלילי עשיר של 18 עבירות קודמות.

באותו מקרה טענה המדינה כי חומרת העבירות והעבר הפלילי והתעבורתי מצביעים על סיכון לציבור ועל כך שאותו אדם הוכיח שאין לו תנאי בו אמון וכי הוא עושה דין לעצמו.

בבית-משפט שלום ניתנה הוראה על הכנת תסקיר, ובית-משפט השלום הורה על שחרורו למעצר בית בפיקוח שלושה מפקחים בתוספת פיקוח אלקטרוני, הפקדה כספית, התחייבות עצמית וכן התחייבות של כל אחד מהמפקחים וכן ניתן צו עיכוב יציאה מן הארץ.

בערעור המדינה לבית-המשפט המחוזי נקבע כי אין בכוחם של המפקחים לאיין את המסוכנות.

בית-המשפט העליון ציין כי הוזמן בעניין אשכנזי תסקיר על-מנת לבחון חלופת מעצר והחלטה זו ביטאה את הכבוד לזכות הנאשם לחירות ואת הרצון לשקול חלופה, אלא שבנסיבות אותו עניין הגיע בית-המשפט העליון

למסקנה שבהתחשב בעברו הפלילי של מר אשכנזי, ובעיקר בעברו התעבורתי ולנוכח העובדה שאין זו הפעם הראשונה שהוא נוהג בפסילה, הרי אין די בחלופת המעצר כדי לאיין את המסוכנות.

בקשת רשות הערעור על החלטת בית-המשפט המחוזי נדחתה.

11. ב-בש"פ 1248/20 מיכאל שרו איפרח נ' מדינת-ישראל (4/3/20), נדון על ידי כב' השופט שטיין ערר על החלטה להותיר את אותו מבקש שם במעצר עד תום ההליכים בגין עבירות תעבורה.

גם בעניינו של מר איפרח כתב האישום ייחס לו נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף, שימוש ברכב ללא רשיון רכב תקף ונהיגה בלי רשיון נהיגה. גם באותו עניין צוין כי מר איפרח נהג למרות שלא הוציא רשיון נהיגה. בעניינו של מר איפרח הורה בית-משפט השלום על הגשת תסקיר מעצר על-מנת לבחון את האפשרות לשחרר לחלופת מעצר ובמסגרת התסקיר נמנע שרות המבחן מלהמליץ על שחרור בשים לב למסוכנות ולאי התאמת המפקחים שהוצעו.

לאור זאת הורה בית-משפט השלום על מעצר עד תום ההליכים, כאשר גם בעניינו של מר איפרח הודגשה המסוכנות לנוהגים בכביש, שנלמדה מהתסקיר, מהעבר הפלילי שכלל הרשעות שונות ומהעבר התעבורתי שכלל נהיגה ללא רשיון נהיגה.

לאחר שבית-המשפט המחוזי הורה לבחון מפקחת נוספת פוטנציאלית וזו נבחנה על ידי בית-משפט השלום, נותרה על כנה החלטה של מעצר עד תום ההליכים משנקבע כי אותה מפקחת מוצעת, שהינה אשת הנאשם שם, אינה דמות סמכותית.

בית-המשפט העליון מפי כבוד השופט שטיין סבר כי ההחלטה שלא לשחרר את המבקש לחלופת מעצר ולא להעבירו למעצר באיזוק אלקטרוני בשל העדר פיקוח מתאים, רחוקה מרחק שנות אור מעיוות דין ולכן אין הצדקה ליתן רשות ערעור בגלגול שלישי.

מעבר לכך נפסק כי נשקלו מכלול השיקולים הרלבנטיים לעניין המעצר, תוך התייחסות לנסיבות האישיות, לתסקיר שרות המבחן ותוך בחינת החלופות והגעה למסקנה כי אלה אינן הולמות את חומרת הסיכון הנשקף מהמבקש שם. הודגש כי גם בענייני תעבורה יש לבחון את המסוכנות הנשקפת מהנאשם הספציפי לציבור הנהגים והולכי הרגל ובעניינו של מר איפרח נקבע כי הוא מהווה סכנה ממשית לאור עברו התעבורתי המכביד, לאור הפרת האמון שניתן בו בעבר, לאור ביצוע העבירה שמרחף מעליו מאסר מותנה וכן נקבע כי החלופות שהוצעו אינן יכולות להגשים את מטרת המעצר.

כב' השופט שטיין אף הוסיף כי לדעתו הפרקטיקה של מינוי אשת הנאשם (וכן ילדו או הורה) כמפקח במסגרת חלופת מעצר או מעצר בפיקוח אלקטרוני, אינה רצויה כאשר מדובר בעבירה חמורה שאינה מוחרגת מהכלל הפוסל בן זוג מלשמש כעד.

השופט שטיין ציין כי מינוי מפקח שלא יוכל להעיד נגד הנאשם במקרה שזה יבצע עבירה בהיותו נתון בפיקוח, מסכלת את מטרות הפיקוח.

עין גם ב-בש"פ 9336/09 **לואי עבדאללה נ' מדינת-ישראל** (25/11/09), אשר בו נפסק מפי כב' השופט פוגלמן כי יש לבחון כל מקרה לפי נסיבותיו, בשאלה האם ניתן להשיג את מטרת המעצר באמצעי חלופי, וכן נפסק כי החלופות שהוצעו של בני משפחה אינן חלופות הולמות בהתחשב בנטייתו של העורר שם לשוב ולבצע עבירות תעבורה, אשר ככל הנראה איש מבני משפחתו אינו מוחה בידו.

12. בהינתן האמור לעיל, לאור עברו הן התעבורתי והן הפלילי של העורר שכולל מספר פעמים בהם הורשע בנהיגה ללא רשיון נהיגה, וכן עבירות אחרות כפי שפורט לעיל, וכאשר בית-משפט קמא לא התרשם ממסוגלותם של המפקחים לאיין את המסוכנות העולה מהתנהלות העורר לאורך שנים, אכן לא ניתן היה לשחרר את העורר למעצר בית בביתו הוא, בפיקוח אשתו ובנו ובפיקוח אחיו שאינו מתגורר כלל באותו ישוב של העורר אלא בישוב אחר.

בנסיבות אלה ומאחר ולא הוצעה חלופה ראויה שיש בה כדי לאיין את המסוכנות, דין הערר להידחות.

אכן כפי שציין בית-משפט קמא, תפיסת הרכב שבו נהג העורר ללא רשיון אינה מאיינת את מסוכנותו כשבביתו רכבים נוספים שהוא יכול לקחת ולנהוג בהם, וכאשר כל פעם נתפס ברכב אחר כשהוא נוהג בלא רשיון נהיגה.

העורר לא הציע חלופה של מעצר בית בבית אחיו בישוב אחר, עם יותר ממפקח אחד, ובתוספת איזוק אלקטרוני.

13. יחד עם זאת והגם שהערר נדחה, על יסוד הנתונים והמפקחים שהוצעו לעת הזו, הנני סבורה כי היה על בית-משפט קמא להפנות את עניינו של העורר לקבלת תסקיר במסגרתו יתייחס שרות המבחן לאפשרות חלופת מעצר, לרבות כזו הנתמכת באיזוק אלקטרוני.

אשר על-כן הנני מורה על הפניית עניינו של העורר לקבלת תסקיר שרות המבחן והעורר יוכל להציע לשרות המבחן חלופות שונות מאלה שהוצגו עד כה לבית-משפט קמא.

שרות המבחן יידרש לחלופה שתוצג לו על ידי העורר ויגיש תסקיר בתוך 30 יום, ובית-משפט קמא יקבע מעקב לפניו בעוד 30 יום, וייקבע לפיו דיון מיד עם קבלת התסקיר.

ההחלטה אם לשחרר את העורר לחלופה, ככל שתינתן החלטה כזו, תלווה בתנאים שיבטיחו את הרחקתו של העורר מכלי רכב ומן הכביש ויבטיחו את שלומם של ציבור המשתמשים בכביש.

ניתנה היום, י"ז סיוון תשפ"ב, 16 יוני 2022, במעמד הנוכחים.